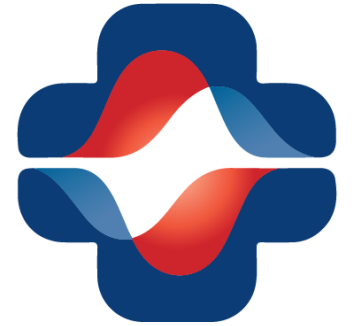

ESF projekt UP.03.3.1.04.0020

REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI MLINARSKA

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Program obrazovanja odraslih: Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj i babinje

„Porođaj”

Željka Kuljak, Škola za primalje

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ishodi učenja

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Po završetku nastavne cjeline sudionici će moći:

- nabrojati četiri porođajna doba
- opisati četiri porođajna doba
- objasniti ulogu pratiteljice kroz četiri porođajna doba.

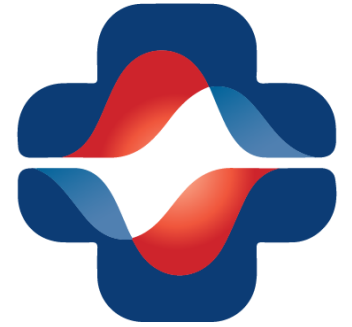
Sadržaj teme

1. Prvo porođajno doba i uloga pratiteljice
2. Drugo porođajno doba i uloga pratiteljice
3. Treće porođajno doba i uloga pratiteljice
4. Četvrto porođajno doba i uloga pratiteljice

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Uvod

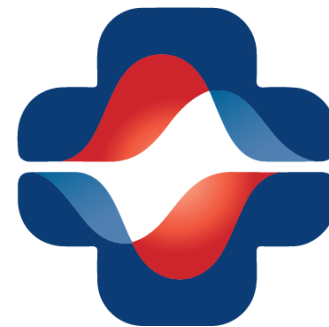

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- Prije termina porođaja kod trudnica se javljaju simptomi i znakovi koji upućuju na to da je porođaj blizu i da se tijelo i plod pripremaju na porođaj koji će uskoro uslijediti

Priprema za odlazak u rodilište

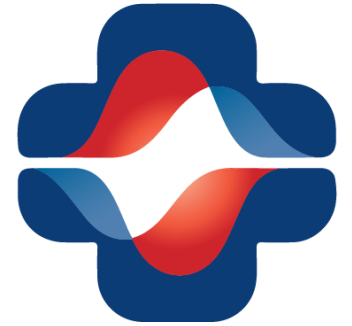
- Trudnička knjižica + **Kg i Rh faktor**
- Spavačice - u našim rodilištima je jako toplo i tijekom sezone grijanja nema protoka zraka i otvaranja prozora zbog beba. Spavačica bi trebala biti lagana i kratkih rukava sa gumbima na prednjoj strani. Potrebno je uzeti oko tri spavačice.
- Jednokratne gaćice - najmanje četiri komada.
- Ulošci - velike uloške koji su namijenjeni za porođaj.
- Jastučići za dojenje
- Krema za bradavice - najidealnija krema je čisti lanolin koji nije potrebno ispirati prije podoja.
- Labello za usnice - olakšat će majci kod dehidracije i suhих usta tijekom disanja u porođaju.
- Osobna higijena - gel za tuširanje, šampon za kosu, četkica i pasta za zube, sapun, ručnici.
- Toaletni papir - neka rodilišta ga imaju, ali neka nemaju. Uzeti jednu jednu rolu papira za svaki slučaj.
- Plan porođaja - ako ga trudnica ima ili ukratko napisane želje trudnice.
- Energetska čokoladica ili nešto slično tome.
- Pelene za bebu - neka rodilišta imaju svoje pelene, ali može se u torbu staviti par pelena, kremica i vlažne maramice.
- Pripremiti robu za novorođenče
- Autosjedalica (dekica za autosjedalicu) - obavezno je pripremiti autosjedalicu jer se mora voditi od samoga početka briga o sigurnosti djeteta u prometu.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Predznaci porođaja

1. spuštanje trbuha
2. glava je ušla u malu zdjelicu
3. pojava predtrudova - lagane i neredovite kontrakcije
4. promjene položaja cervixa - u smjeru crte prolaznice
5. sazrijevanje cerviksa - mekši, popustljiviji, rastezljiviji. Porcija se skraćuje i nestaje, a ušće postaje prohodno za prst
6. lagana sukrvica - izlazak sluzavog čepa (čep endocervikalne sluzi- Kristellerov čep
7. pritisak na mokraćni mjehur – zbog ulaska glavice u malu zdjelicu
8. subjektivno trudnica: bolovi u križima
9. pad razine gestagena i pritisak maternice na m.m. - učestalo mokrenje - smanjenje tjelesne težine
10. pokreti djeteta su slabiji

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Porodaj

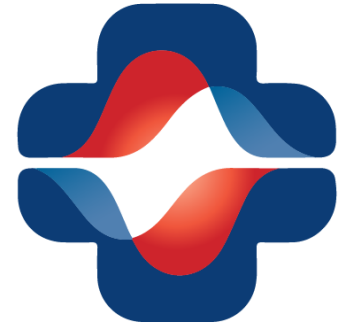
- Niz mehaničkih i fizioloških zbivanja, kojima se roditelj oslobađa svih pet elemenata ploda vaginalnim putem
- Elementi ploda:
  1. plod
  2. posteljica
  3. pupkovina
  4. plodovi ovoji
  5. plodova voda

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Trajanje porođaja

- Prvorotkinja - 12 – 18 sati
- višerotkinja - 8 – 12 sati
- Aktivno vođenje porođajnih doba i porođaja

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Porodajna doba

- I. porodajno doba** - doba otvaranja
- II. porodajno doba** - doba rađanja čeda
- III. porodajno doba** - doba rađanja posteljice
- IV. porodajno doba** - doba hemostaze

Hemostaza - zaustavljanje krvarenja iz maternice
(stadij ranog oporavka)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

I. porođajno doba – doba otvaranja

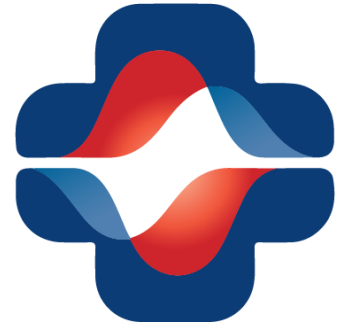

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- **počinje pravilnim trudovima ili istjecanjem plodove vode (bez trudova), otvaranjem ušća i traje do potpunog otvaranja materničnog ušća**
- **LATENTNA FAZA**
- trudovi slabi, ušće se otvara do 6 cm
- **AKTIVNA FAZA**
- trudovi su jaki, ušće se otvara od 6 do 10 cm

I. porođajno doba

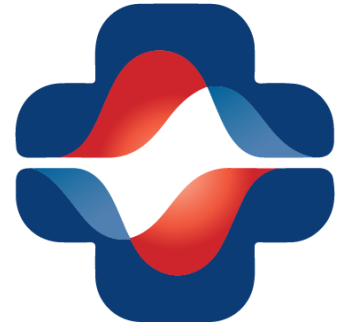
- Dolazak u rađaonicu:
  - trudnica mora pripremiti svu potrebnu dokumentaciju uredno složeno i obavezno krvnu grupu i Rh faktor i navesti razlog dolaska
  - Primalja će joj pogledati urin, izmjeriti krvni tlak, staviti je na CTG i uzeti potrebnu anamnezu i podatke
  - Nakon toga će porodničar napraviti vaginalni pregledi i UZV te uzeti svoj dio anamneze do
  - Ovisno o otvorenosti ušća i samoj fazi porođaja, porodničar će odlučiti što dalje
  - Priprema za porođaj se sastoji od brijanja područja gdje bi se eventualno mogla urezati epiziotomija ili bi moglo doći do pucanja međice, klistira, postavljanja intravenozne kanile

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Uloga pratiteljice

- Biti uz roditelju i pružati joj podršku i suport
- Rodilji je potrebno osigurati što veći mir i tišini u tim trenucima jer njezino tijelo luči hormon endorfin koji je prirodni opijat i pomaže roditelji da se nosi sa porođajnim bolovima
- U situacijama koje su za roditelju stresne, lučenje endorfina prestaje i počinje se lučiti adrenalin koji ima suprotan učinak
- U trenucima povećanog lučenja adrenalina dolazi do neusklađenosti funkcioniranja mišićnih slojeva u materičnom ušću. Jedni mišići ga otvaraju dok ga drugi zatvaraju
- Jednako tako u porođaju je bitno i lučenje oksitocina “hormona ljubavi”, koji dovodi do kontrakcija i otvaranja ušća maternice. Vrlo često ako se roditelja uplaši smanjuje se lučenje oksitocina i kontrakcije postaju rjeđe i slabije

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

II. porođajno doba – doba izгона

- vrijeme **od potpuno otvorenog ušća do djetetova rođenja**
- S obzirom da primalja vodi porođaj, u ovoj fazi porođaja važna je dobra suradnja roditelje i primalje

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Položaji za rađanje (alternativne vrste)

- Položaj na leđima
- Klečeći, čučeći, četveronožni položaj
- Bočni položaj
- Uspravan položaj
- Porodaj na stolčiću
- Porodaj u vodi

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Epiziotomija

- Porodnička operacija kojom se urezuje međica (*perineum*) kako bi se smanjila mogućnost razdora perineoanalne regije
- Nekada su rutinske epiziotomije bile poželjne i normalne
- Danas rutinska epiziotomija nije medicinska opravdana

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Prevenција epiziotomije

- Trudnica između 34. i 36. tjedna trudnoće parafinskim uljem svakodnevno masira međicu
- Primalja tijekom porođaja koristi tople obloge i u fazi izгона masira međicu parafinskim uljem
- Dobra suradnja primalje i roditelje

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

III. porođajno doba – doba rađanja posteljice

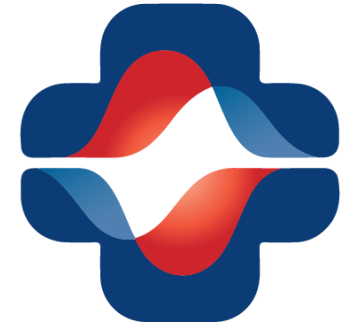
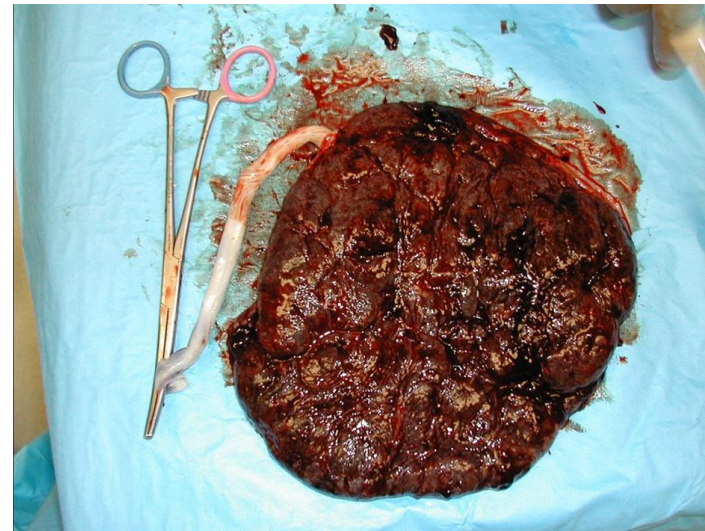
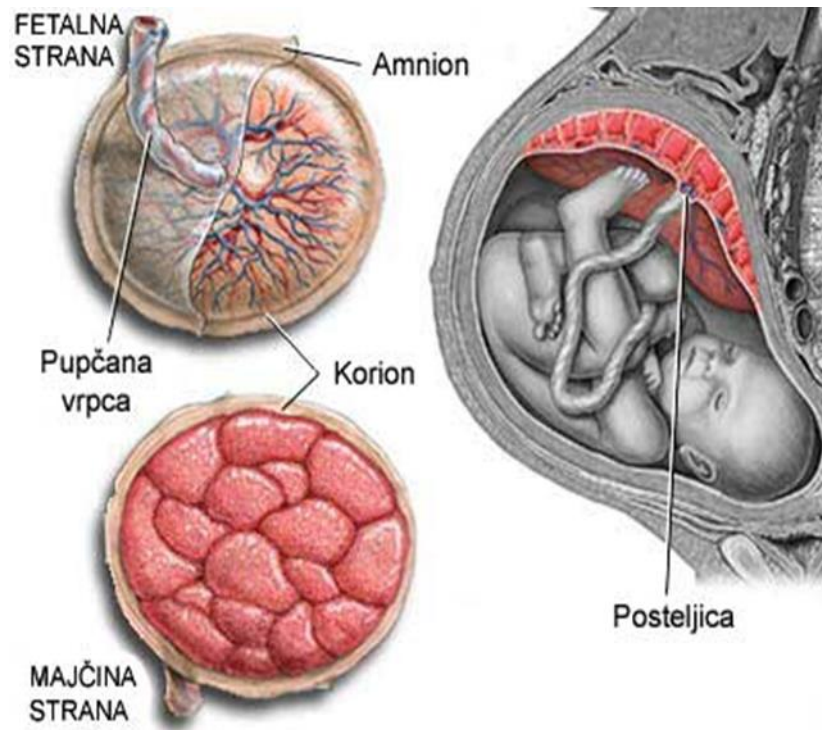

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- od djetetova rođenja do rođenja posteljice
- najdulje 1 sat

Strane posteljice

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

IV. porođajno doba – doba hemostaze

- započinje rođenjem posteljice i traje do 2 sata nakon porođaja

- Doba:

RETRAKCIJE (skraćenje materničnih mišića)

KONTRAKCIJE (stezanje maternice)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Uloga pratiteljice

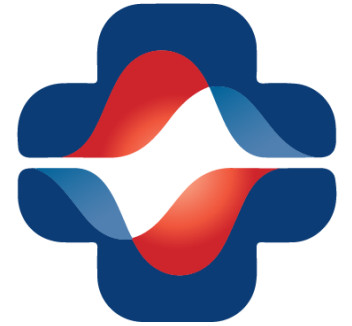
- U ovom periodu majci se šiva eventualna epiziotomija ili razdori
- Dijete je golo na koži majke i provodi se prvi podoj koji je vrlo bitan i za majku i za dijete
- Uloga pratnje je biti uz majku i pomoći joj oko novorođenog djeteta
- Po završetku 4. porođajnog doba majka se premješta na odjel rodilišta i počinje razdoblje babinja (*puerperija*)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Literatura

- Habek D. *Ginekologija i porodništvo*. Zagreb: Medicinska naklada; 2017.
- Kunina B. i sur. *Moja trudnoća. Sveobuhvatni priručnik za trudnoću, porod i babinje*. Zagreb: 24 sata d.o.o.; 2014.
- Kuvačić I, Kurjak A, Đelmiš J. i sur. *Porodništvo*. Zagreb: Medicinska naklada; 2009.
- Pecigoš-Kljuković K. *Zdravstvena njega trudnice, roditelje i babinjače*. Zagreb: Školska knjiga; 2005.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska